

Exercici 2.

Avaluar una situació tot aplicant les idees de dos autors

[2 punts]

Cal comparar el tractament de la situació descrita que es faria des de la teoria utilitarista de Mill i des de la teoria kantiana.

Per tenir la màxima puntuació, una resposta ha de:

- (i) Explicar com caldria avaluar la situació des de la teoria utilitarista de Mill.
- (ii) Explicar com caldria avaluar la situació des de la teoria kantiana.
- (iii) A partir dels punts (i) i (ii), assenyalar diferents punts de comparació entre el tractament d'aquesta situació per part de totes dues teories. (Pot ser suficient per obtenir la màxima puntuació identificar adequadament dos o tres punts centrals de comparació.)

Pel que fa al punt (i):

- (a) Cal descriure el tractament que Mill faria dels casos de robatori:

La moralitat d'una acció concreta depèn de les conseqüències que se'n derivin; concretament, de si fer aquesta acció aportarà més felicitat (plaer i absència de dolor) que fer qualsevol de les alternatives.

Segons la teoria utilitarista de Mill, que sigui permissible robar en el cas plantejat dependrà de les conseqüències que tingui. Cal prendre en consideració que no només importen els efectes immediats, sinó també els efectes a mitjà i llarg termini.

De manera crucial, cal tenir en compte també els efectes negatius que els robatoris tenen pel fet que fan que s'afebleixi el grau de confiança que les persones tenen les unes en les altres. Que hi hagi confiança és la base perquè hi pugui haver la cooperació necessària per al bon funcionament dels diferents tipus d'interaccions i institucions socials i, per tant, perquè es puguin obtenir els diversos beneficis de la vida en societat, dels quals depèn la felicitat de tothom.

- (b) Resta oberta la qüestió de què cal respondre en aquest cas concret sobre si jo puc robar el llibre —és a dir, si robar aquest llibre és l'opció que comportarà que hi hagi més felicitat al món. El que s'ha de tenir en compte en avaluar la resposta és que l'alumne/a identifiqui adequadament quins són els elements que, segons la teoria de Mill, són pertinents a l'hora de fer que l'acció sigui (o no) moralment acceptable.

Pel que fa al punt (ii):

(a) Cal descriure el tractament de Kant dels casos de robatori. N'hi ha prou que la resposta consideri una de les dues formulacions de l'imperatiu categòric incloses en els textos seleccionats i que l'apliqui adequadament a aquest cas.

Si es considera, per exemple, la formulació en termes de la llei universal, la resposta ha d'incloure la màxima que és pertinent a l'hora d'avaluar si un acte de robatori està d'acord amb l'imperatiu categòric i formular-la.

(b) En el cas de la teoria de Kant, cal esperar que es respondrà que no és moralment permissible robar el llibre, atès que, tal com s'haurà demostrat al punt (a), no robar és un deure estricte.

En l'avaluació d'aquesta pregunta cal tenir compte que no es pot exigir, òbviament, que l'alumne/a tingui un coneixement d'especialista d'allò que diu l'autor/a de qui es parla, ni tan sols que conegui tots els detalls del pensament de l'autor/a que poden ser pertinents a l'hora d'avaluar el cas plantejat en aquest exercici (molt especialment, si es tracta de contribucions fetes en textos que no es troben entre els textos seleccionats). Una resposta pot obtenir perfectament la màxima qualificació si l'alumne/a demostra una bona comprensió de les idees **bàsiques** de l'autor, recollides a les lectures seleccionades, i en fa un ús raonable a l'hora d'avaluar la situació indicada (encara que en alguns aspectes d'aquesta aplicació s'aparti d'allò que, en un coneixement més ampli i exacte de les idees de l'autor, seria adequat de dir).

Finalment, cal tenir en compte que allò central que es vol avaluar en aquesta pregunta és el grau de comprensió que l'alumne/a té de les idees d'un autor/a determinat (o més d'un) sobre un tema concret. Una manera d'avaluar aquesta comprensió és comprovant si l'alumne/a sap aplicar el coneixement de les idees dels autors estudiats a l'hora de resoldre un problema determinat o fer una tasca determinada que no havia considerat prèviament i que, en aquest examen, ha d'afrontar per primer cop. L'avaluació de la pregunta cal fer-la de manera global: s'ha d'avaluar el grau de comprensió que l'alumne/a demostra de les idees dels dos autors i el grau en què és capaç de fer allò que es descriu als punts (i), (ii) i (iii).